

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 59.

Sjette Sessions anden Samling.

25de Møde.

Tirsdagen den 6te Februar.

(Fortf.)

Grundtvig (fortsat): Sluttelig skal jeg erindre om, at det i høi Maade har forbauset mig at lægge Mærke til, at baade Rigsdagen og alle Rigsdagsmændene, aldeles have seet bort derved, at der her ikke findes et eneste Ord om, at Rigsdagen skal høre til Kongerigets særlige Anliggender, og naar den ikke hører dertil, saa maa den enten høre til Fællesanliggenderne eller ogsaa være lagt i Regjeringens egen Haand, saa at i det Dødblik vi for 3die Gang vedtage dette Forslag og give det Grundlovskraft, saa vil der slet ikke være Noget iboien for, at Regjeringen aldeles kan ophæve den danske Rigsdag med den almindelige Valglov og danne en Stænderforsamling istedetfor, for at det bedre kunde passe med Holsteen og Slesvig, og for at det Hele, som man siger, skulde blive baade mageligere, billigere og overseeligere. Men nu er det min Overbeviisning, at selv om det nærværende Thing vil styrte sig i Afgrunden, ved at antage en saadan Dypregnelse lige indtil Smaa-ligheder af Kongerigets særlige Anliggender, hvor der hverken er Tale om vor Valgret, Valgfrihed eller alle vore Rigsdagsforhold, saa er det dog mit Haab, at det danske Folk ikke vil følge efter, ligesaa vist, som jeg ikke skal gjøre det.

H. Sage: Det er ganske rigtigt, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 3die Valgfreds (Barfod) har yttret, at blandt Andres ogsaa min Stilling til nærværende

Sag er en noget anden, end den var forrige Aar; jeg skal søge at forklare, hvorfor. Jeg deler mange af de Betænkkeligheder, som ere fremførte, navnlig af den ærede sidste Taler, hvis varme Fædrelandsfærlighed og levende Frihedsfæls jeg skal være den Sidste til at benægte; jeg deler dem i flere Henseender, siger jeg, navnlig forsaavidt han har anfet over, at man ikke tidligere, istedetfor at søge at skabe en Fællesforsatning, hvori de Retsligheder, Grundloven hjemler os, gaar op, har benyttet Grundloven som en Ramme, hvori de andre Landsdele constitutionelt skulde optages. Jeg troer, at det i mange Henseender vilde have været en lettere og naturligere Fremgangsmaade. Jeg troer tillige, at der maa lægges Vægt paa de Betænkkeligheder, der ere fremkomne, hentede fra, at en en vil Fællesforsatningen blive svag, idet den er sammensat af eet Kammer, bygget paa en ikke meget udstrakt Valgret, lidet talrig sammensat, og derfor ikke istand til at lue Modstanden fra de enkelte Forsamlingers Side; eller ogsaa at den — udrustet med 2 Kamre, talrigt besatte, med en meget bred Valgbasis, — vil være istand til at suge Kraften fra Rigsdagens nærværende Myndighed; thi det maa vi dog være fattede paa, — og jeg skal være den Sidste til at lufte Dinene i derfor — at, dersom Fællesforsatningen i Sandhed skal være stærk og lidt efter lidt kunne bryde Modstanden fra de enkelte Landsdeles Side, saa maa Grundloven endnu yderligere indskrænktes (**Grundtvig:** Nei! det behøves saamen ikke!) end skeet er. Dette er i mine Tanker farligt, og jeg føler, at i det Dødblik, vi antage det høilende Grundlovsforslag, maa vi være fattede paa, at Rigsdagen lidt efter lidt, naar